

2009). Наведені дані дають підстави констатувати глибоку прагматичну акультурацію англійської мови в Південній Азії, оскільки вона динамічно пристосовується до автентичних комунікативних сценаріїв замість механічної екстраполяції колоніальних стандартів. Таким чином, трансформаційні процеси виходять за межі лексико-граматичних рівнів і охоплюють фундаментальну перебудову стратегій організації міжособистісного контакту та соціальної взаємодії.

Отже, когнітивно-прагматичні трансформації «нових англійських мов» Південної Азії переконливо засвідчують, що локальні лінгвістичні інновації є не структурними девіаціями, а закономірними механізмами адаптації. Вони дозволяють носіям успішно вербалізувати власну етнокультурну ідентичність, підтримувати соціальну гармонію та відтворювати унікальну південноазійську картину світу засобами глобальної мови.

Література

1. Degenhardt, J. (2023). Requests in Indian and Sri Lankan English. *World Englishes*, 42(3), 523–543. doi:10.1111/weng.12573.
2. Kachru, B. B. (2005). *Asian Englishes: Beyond the Canon*. Hong Kong University Press.
3. Meyler, M. (2007). *A Dictionary of Sri Lankan English*. Mirisgala.
4. Sailaja, P. (2009). *Indian English*. Edinburgh University Press.
5. Wolf, H.-G., & Polzenhagen, F. (2009). *World Englishes: A Cognitive Sociolinguistic Approach*. Walter de Gruyter.

УДК: 81-024.28:81'44'27

Мовне різноманіття світу: чи всі мови однаково “складні”?

Павленко Лариса Іванівна

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

larysa.pavlenko@ukma.edu.ua

Питання про те, чи є всі мови світу однаково складними, протягом століть залишалося одним із найфундаментальніших і найбільш контроверсійних у лінгвістиці. Метою цієї статті є огляд основних підходів до мовної складності з позицій типології та соціолінгвістики. Протягом більшої частини ХХ століття в академічному середовищі панувала «аксіома рівноскладності» (equi-complexity), згідно з якою будь-яка мова володіє приблизно однаковим загальним рівнем структурної складності (Hockett, 1958). Ця гіпотеза часто спиралася на принцип компенсації (trade-off principle): ідея полягала в тому, що надмірна складність на одному рівні мови обов'язково врівноважується простотою на іншому (Sapir, 1921). Класичним прикладом є трейд-офф між морфологією (відмінки) та синтаксисом (порядок слів).

Сучасний мета-аналіз 28 метрик складності, проведений на матеріалі 80 мов, показав, що хоча мови суттєво відрізняються на окремих рівнях (морфологія чи синтаксис), їхні загальні «вектори складності» залишаються фактично нерозрізними, і це дає нове статистичне підтвердження гіпотезі рівноскладності (Bentz et al., 2022).

Остен Даль (2004) визначає абсолютну складність як «кількість інформації, необхідної для повного опису або реконструкції лінгвістичної системи» (р. 25). Сучасна лінгвістика розрізняє кілька ключових аспектів цього поняття:

1. Абсолютна (структурна) складність: Розглядає мову як систему незалежно від її носіїв. Сюди відноситься фонологічна (розмір інвентарю фонем), морфологічна (кількість морфем на слово) та синтаксична (глибина ієрархії) складність.

2. Відносна (когнітивна) складність: Стосується зусиль користувача мови при її обробці або засвоєнні. Тут виникає дихотомія між легкістю засвоєння для дитини (L1) та значними когнітивними перешкодами для дорослого учня (L2).

3. Описова складність: Міра зусиль дослідника при складанні повної граматики.

У дослідженнях на базі WALS виявлено значний трейд-офф між морфологією та лексикою. Це означає, що мова оптимізує навантаження на різні типи пам'яті: мови з багатою морфологією використовують систему абстрактних правил для генерації форм, що дозволяє тримати менший «словник» базових коренів. Навпаки, мови з бідною морфологією змушені компенсувати це розширенням лексикону або високою багатозначністю слів, що вимагає від носія зберігати в довготривалій пам'яті більше окремих лексичних одиниць та контекстуальних значень для точної передачі змісту.

Традгілл (2011) стверджує, що тип мовної структури прямо залежить від соціальної структури спільноти носіїв. Він виділяє п'ять ключових параметрів: розмір спільноти, щільність мереж, стабільність, рівень контактів та обсяг спільної інформації та розглядає сценарії комплексифікації та спрощення мов.

Отже, складність – це результат взаємодії структурних і соціальних чинників. Мови не є однаково складними на окремих рівнях, але їхня загальна інформаційна ємність прагне до рівноваги. Спрощення однієї підсистеми не робить мову легшою в цілому, а лише переміщує навантаження на інший рівень — від пам'яті до синтаксичного аналізу.

Література

1. Bentz, C., Gutierrez-Vasques, X., Sozinova, O., & Samardžić, T. (2022). Complexity trade-offs and equi-complexity in natural languages: A meta-analysis. *Linguistics Vanguard*, 9(s1), 9–25. <https://doi.org/10.1515/lingvan-2021-0054>
2. Dahl, Ö. (2004). *The growth and maintenance of linguistic complexity*. John Benjamins Publishing Company.

3. Hockett, C. F. (1958). *A course in modern linguistics*. Macmillan.
4. Sapir, E. (1921). *Language: An introduction to the study of speech*. Harcourt, Brace.
5. Trudgill, P. (2011). *Sociolinguistic typology: Social determinants of linguistic complexity*. Oxford University Press.

2. Лінгвoseміотичні аспекти дослідження текстів, зокрема гібридних

Linguistic and Semiotic Aspects of Text Analysis, Particularly Hybrid Texts

УДК 81'373.7:81'42:316.774:004.738.5

Гібридні фразеологічні конструкції: взаємодія вербального та візуального компонентів у соціальних мережах

Гісем Світлана Олександрівна

Національний університет «Києво-Могилянська академія»

sv.gisem@ukma.edu.ua

У сучасній парадигмі когнітивної лінгвістики та медіадосліджень особливої актуальності набуває вивчення мультимодальних конструкцій, які функціонують у просторі соціальних мереж як інструмент соціополітичного впливу. Предметом нашого аналізу є механізми взаємодії вербального та зображального модусів у структурі інтернет-мемів, які ми розглядаємо як гібридні конструкції, що інтегрують різноманітні семіотичні ресурси для створення цілісного прагматичного ефекту. Як зазначають дослідники А. Мартинюк та І. Набокова, інтернет-мем доцільно кваліфікувати не просто як одиницю розваги, а як складний інтерфейс зображення і тексту, де когнітивне підґрунтя формується через інструментарій теорії концептуальної інтеграції (Martynyuk & Nabokova, 2024, с. 16).

Центральним елементом аналізованих конструкцій виступає явище візуально-вербальної метонімії та алюзії. На основі емпіричного матеріалу, що включає мемові інтерпретації промови Меланії Трамп, було встановлено, що гумористичний стимул виникає саме на перетині модальностей. Зокрема, у випадках «простої візуально-вербальної метонімії» зображення (візуальний модус) надає реципієнту доступ до контексту вірусної події, тоді як вербальний компонент активує несумісну асоціацію, що призводить до комічного ефекту. Яскравим прикладом такої взаємодії є мем, у якому фотографія Меланії Трамп супроводжується текстом про подяку спічрайтерам «Ctrl-C і Ctrl-V». Тут відбувається концептуальна інтеграція просторів «Публічна промова» та «Плагіат», де вербальний текст уточнює та переосмислює візуальний ряд, перетворюючи урочистість зображення на об'єкт насмішки (Martynyuk & Nabokova, 2024, с. 18, 21).